

İlletli Muzari Fiillerin Nasb ve Cezm Edilmesi

السلام عليكم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Muzari bir fiilin sonu,
başına gelen bazı edatlar nedeniyle
cezmi veya nasb edilebilir.

Bazı illetli fiiller cezm edilirlerken
sonlarındaki **illet** harfleri düşer.

Bunları incelemek için,
ecvef ve nakıs fiillerin
muzari çekimlerine bakmamız
yeterli olacaktır.

Lefif fiiller, nakıs fiil gibidirler.

Ecvef Fiiller

Ecvef fiillerin **nasb** edilmesi,
sahih fiiller gibidir.

Sadece 2. ve 3. şahıs
cem'i müennes kiplerinde,
hem normal muzari fiil çekiminde,
hem de nasb edilmiş muzari fiillerde
illetli harfler düşmektedir.

Ecvef fiillerin muzari çekimini
ve bunların nasb edilmesini
3 bâb üzerinde görelim:

1. BÂB:

Cemi	Müsenna	Müfred	Diyor, söylüyor
يَقُولُونَ	يَقُولَانِ	يَقُولُ	3. Şahıs / Müzekker
يَقُلْنَ	تَقُولَانِ	تَقُولُ	3. Şahıs / Müennes
تَقُولُونَ	تَقُولَانِ	تَقُولُ	2. Şahıs / Müzekker
تَقُلْنَ	تَقُولَانِ	تَقُولِينَ	2. Şahıs / Müennes
نَقُولُ	نَقُولُ	أَقُولُ	1. Şahıs

Cemi	Müsenna	Müfred	Asla söylemeyecek
لَنْ يَقُولُوا	لَنْ يَقُولَا	لَنْ يَقُولَ	3. Şahıs / Müzekker
لَنْ يَقُلْنَ	لَنْ تَقُولَا	لَنْ تَقُولَ	3. Şahıs / Müennes
لَنْ تَقُولُوا	لَنْ تَقُولَا	لَنْ تَقُولَ	2. Şahıs / Müzekker
لَنْ تَقُلْنَ	لَنْ تَقُولَا	لَنْ تَقُولِي	2. Şahıs / Müennes
لَنْ نَقُولَ	لَنْ نَقُولَ	لَنْ أَقُولَ	1. Şahıs

2. BÂB:

Cemi	Müsenna	Müfred	Satıyor
يَبِيعُونَ	يَبِيعَانِ	يَبِيعُ	3. Şahıs / Müzekker
يَبِيعَنَّ	تَبِيعَانِ	تَبِيعُ	3. Şahıs / Müennes
تَبِيعُونَ	تَبِيعَانِ	تَبِيعُ	2. Şahıs / Müzekker
تَبِيعَنَّ	تَبِيعَانِ	تَبِيعِينَ	2. Şahıs / Müennes
نَبِيعُ	نَبِيعُ	أَبِيعُ	1. Şahıs

Cemi	Müsenna	Müfred	Asla satmayacak
لَنْ يَبِيعُوا	لَنْ يَبِيعَا	لَنْ يَبِيعَ	3. Şahıs / Müzekker
لَنْ يَبِيعَنَّ	لَنْ تَبِيعَا	لَنْ تَبِيعَ	3. Şahıs / Müennes
لَنْ تَبِيعُوا	لَنْ تَبِيعَا	لَنْ تَبِيعَ	2. Şahıs / Müzekker
لَنْ تَبِيعَنَّ	لَنْ تَبِيعَا	لَنْ تَبِيعِي	2. Şahıs / Müennes
لَنْ نَبِيعَ	لَنْ نَبِيعَ	لَنْ أَبِيعَ	1. Şahıs

4. BÂB:

Cemi	Müsenna	Müfred	Korkuyor
يَخَافُونَ	يَخَافَانِ	يَخَافُ	3. Şahıs / Müzekker
يَخْفَنَ	تَخَافَانِ	تَخَافُ	3. Şahıs / Müennes
تَخَافُونَ	تَخَافَانِ	تَخَافُ	2. Şahıs / Müzekker
تَخْفَنَ	تَخَافَانِ	تَخَافِينَ	2. Şahıs / Müennes
نَخَافُ	نَخَافُ	أَخَافُ	1. Şahıs

Cemi	Müsenna	Müfred	Asla korkmayacak
لَنْ يَخَافُوا	لَنْ يَخَافَا	لَنْ يَخَافَ	3. Şahıs / Müzekker
لَنْ يَخْفَنَ	لَنْ تَخَافَا	لَنْ تَخَافَ	3. Şahıs / Müennes
لَنْ تَخَافُوا	لَنْ تَخَافَا	لَنْ تَخَافَ	2. Şahıs / Müzekker
لَنْ تَخْفَنَ	لَنْ تَخَافَا	لَنْ تَخَافِي	2. Şahıs / Müennes
لَنْ نَخَافَ	لَنْ نَخَافَ	لَنْ أَخَافَ	1. Şahıs

Ecvef fiillerin cezm edilmesi,
sonuna nûn harfi bitişmeyen kiplerde
şu şekilde olur:

Son harfin harekesi **cez**m olur.

Ortadaki illetli harf **dü**şer.

1. BÂB:

Cemi	Müsenna	Müfred	Demedi, söylemedi
لَمْ يَقُولُوا	لَمْ يَقُولَا	لَمْ يَقُلْ	3. Şahıs / Müzekker
لَمْ يَقُلْنَ	لَمْ تَقُولَا	لَمْ تَقُلْ	3. Şahıs / Müennes
لَمْ تَقُولُوا	لَمْ تَقُولَا	لَمْ تَقُلْ	2. Şahıs / Müzekker
لَمْ تَقُلْنَ	لَمْ تَقُولَا	لَمْ تَقُولِي	2. Şahıs / Müennes
لَمْ نَقُلْ	لَمْ نَقُلْ	لَمْ أَقُلْ	1. Şahıs

2. BÂB:

Cemi	Müsenna	Müfred	Satmadı
لَمْ يَبِيعُوا	لَمْ يَبِيعَا	لَمْ يَبِعْ	3. Şahıs / Müzekker
لَمْ يَبِيعَنَّ	لَمْ تَبِيعَا	لَمْ تَبِعْ	3. Şahıs / Müennes
لَمْ تَبِيعُوا	لَمْ تَبِيعَا	لَمْ تَبِعْ	2. Şahıs / Müzekker
لَمْ تَبِيعَنَّ	لَمْ تَبِيعَا	لَمْ تَبِيعِي	2. Şahıs / Müennes
لَمْ نَبِعْ	لَمْ نَبِعْ	لَمْ أَبِعْ	1. Şahıs

4. BÂB:

Cemi	Müsenna	Müfred	Korkmadı
لَمْ يَخَافُوا	لَمْ يَخَافَا	لَمْ يَخَفْ	3. Şahıs / Müzekker
لَمْ يَخَفْنَ	لَمْ تَخَافَا	لَمْ تَخَفْ	3. Şahıs / Müennes
لَمْ تَخَافُوا	لَمْ تَخَافَا	لَمْ تَخَفْ	2. Şahıs / Müzekker
لَمْ تَخَفْنَ	لَمْ تَخَافَا	لَمْ تَخَافِي	2. Şahıs / Müennes
لَمْ نَخَفْ	لَمْ نَخَفْ	لَمْ أَخَفْ	1. Şahıs

Nâkıs Fiiller

Nâkıs muzari fiillerde,
nûn bitişmeyen kiplerde
son harfler harekesizdir.

Nasb halinde ise 1. ve 2. bâbda
bu harfler fethalı olurlar.

Nâkıs fiillerin muzari çekimini
ve bunların nasb edilmesini
3 bâb üzerinde görelim:

يَفْعُو kalibinda bulunan muzari fiillerin çekimi:

(I. BÂB)

Cemi	Müsenna	Müfred	Dua ediyor
يَدْعُونَ	يَدْعُوَانِ	يَدْعُو	3. Şahıs / Müzekker
يَدْعُونَ	تَدْعُوَانِ	تَدْعُو	3. Şahıs / Müennes
تَدْعُونَ	تَدْعُوَانِ	تَدْعُو	2. Şahıs / Müzekker
تَدْعُونَ	تَدْعُوَانِ	تَدْعِيْنَ	2. Şahıs / Müennes
تَدْعُو	تَدْعُو	أَدْعُو	1. Şahıs

Cemi	Müsenna	Müfred	Asla dua etmeyecek
لَنْ يَدْعُوا	لَنْ يَدْعُوا	لَنْ يَدْعُو	3. Şahıs / Müzekker
لَنْ يَدْعُونَ	لَنْ تَدْعُوا	لَنْ تَدْعُو	3. Şahıs / Müennes
لَنْ تَدْعُوا	لَنْ تَدْعُوا	لَنْ تَدْعُو	2. Şahıs / Müzekker
لَنْ تَدْعُونَ	لَنْ تَدْعُوا	لَنْ تَدْعِي	2. Şahıs / Müennes
لَنْ نَدْعُو	لَنْ نَدْعُو	لَنْ أَدْعُو	1. Şahıs

يَفْعِي kalibında bulunan muzari fiillerin çekimi:

(2. BÂB)

Cemi	Müsenna	Müfred	Koruyor
يَحْمُونَ	يَحْمِيَانِ	يَحْمِي	3. Şahıs / Müzekker
يَحْمِينِ	تَحْمِيَانِ	تَحْمِي	3. Şahıs / Müennes
تَحْمُونَ	تَحْمِيَانِ	تَحْمِي	2. Şahıs / Müzekker
تَحْمِينِ	تَحْمِيَانِ	تَحْمِينِ	2. Şahıs / Müennes
تَحْمِي	تَحْمِي	أَحْمِي	1. Şahıs

Cemi	Müsenna	Müfred	Asla korumayacak
لَنْ يَحْمُوا	لَنْ يَحْمِيَا	لَنْ يَحْمِيَّ	3. Şahıs / Müzekker
لَنْ يَحْمِينَ	لَنْ تَحْمِيَا	لَنْ تَحْمِيَّ	3. Şahıs / Müennes
لَنْ تَحْمُوا	لَنْ تَحْمِيَا	لَنْ تَحْمِيَّ	2. Şahıs / Müzekker
لَنْ تَحْمِينَ	لَنْ تَحْمِيَا	لَنْ تَحْمِيَّ	2. Şahıs / Müennes
لَنْ نَحْمِيَّ	لَنْ نَحْمِيَّ	لَنْ أَحْمِيَّ	1. Şahıs

يَفْعَى kalibında bulunan muzari fiillerin çekimi:

(3. ve 4. BÂB)

(İLLETLİ HARF FETHALİ OLMUYOR!)

Cemi	Müsenna	Müfred	Unutuyor
يُنْسُونَ	يُنْسِيَانِ	يُنْسَى	3. Şahıs / Müzekker
يُنْسِينَ	تُنْسِيَانِ	تُنْسَى	3. Şahıs / Müennes
تُنْسُونَ	تُنْسِيَانِ	تُنْسَى	2. Şahıs / Müzekker
تُنْسِينَ	تُنْسِيَانِ	تُنْسِينَ	2. Şahıs / Müennes
نُنْسَى	نُنْسَى	أُنْسَى	1. Şahıs

Cemi	Müsenna	Müfred	Asla unutmayacak
لَنْ يَنْسُوا	لَنْ يَنْسِيَا	لَنْ يَنْسَى	3. Şahıs / Müzekker
لَنْ يَنْسَيْنَ	لَنْ تَنْسِيَا	لَنْ تَنْسَى	3. Şahıs / Müennes
لَنْ تَنْسُوا	لَنْ تَنْسِيَا	لَنْ تَنْسَى	2. Şahıs / Müzekker
لَنْ تَنْسَيْنَ	لَنْ تَنْسِيَا	لَنْ تَنْسَى	2. Şahıs / Müennes
لَنْ نَنْسَى	لَنْ نَنْسَى	لَنْ أَنْسَى	1. Şahıs

Nâkıs muzari fiiller
cezmi edildiđi zaman,
nûn bitişmeyen kiplerde
illetli harf düşer.

1. BÂB:

Cemi	Müsenna	Müfred	Dua etmedi
لَمْ يَدْعُوا	لَمْ يَدْعُوا	لَمْ يَدْعُ	3. Şahıs / Müzekker
لَمْ يَدْعُونَ	لَمْ تَدْعُوا	لَمْ تَدْعُ	3. Şahıs / Müennes
لَمْ تَدْعُوا	لَمْ تَدْعُوا	لَمْ تَدْعُ	2. Şahıs / Müzekker
لَمْ تَدْعُونَ	لَمْ تَدْعُوا	لَمْ تَدْعِي	2. Şahıs / Müennes
لَمْ نَدْعُ	لَمْ نَدْعُ	لَمْ أَدْعُ	1. Şahıs

2. BÂB:

Cemi	Müsenna	Müfred	Korumadı
لَمْ يَحْمُوا	لَمْ يَحْمِيَا	لَمْ يَحْمِ	3. Şahıs / Müzekker
لَمْ يَحْمِينَ	لَمْ تَحْمِيَا	لَمْ تَحْمِ	3. Şahıs / Müennes
لَمْ تَحْمُوا	لَمْ تَحْمِيَا	لَمْ تَحْمِ	2. Şahıs / Müzekker
لَمْ تَحْمِينَ	لَمْ تَحْمِيَا	لَمْ تَحْمِي	2. Şahıs / Müennes
لَمْ نَحْمِ	لَمْ نَحْمِ	لَمْ نَحْمِ	1. Şahıs

3. ve 4. BÂB:

Cemi	Müsenna	Müfred	Unutmadı
لَمْ يَنْسُوا	لَمْ يَنْسِيَا	لَمْ يَنْسَ	3. Şahıs / Müzekker
لَمْ يَنْسَيْنَ	لَمْ تَنْسِيَا	لَمْ تَنْسَ	3. Şahıs / Müennes
لَمْ تَنْسُوا	لَمْ تَنْسِيَا	لَمْ تَنْسَ	2. Şahıs / Müzekker
لَمْ تَنْسَيْنَ	لَمْ تَنْسِيَا	لَمْ تَنْسِيْ	2. Şahıs / Müennes
لَمْ نَنْسَ	لَمْ نَنْسَ	لَمْ أَنْسَ	1. Şahıs

Lütfen
abone olmayı
unutmayalım 😊

